

Indhold:

Halsdan Kjerulf (med Portræt). — De sidste Begivenheder. — Kristiania. — Nyheder. — Lidt af hvert.

Halsdan Kjerulf.

Vinterens Greb i hans Ungdom og Kraft blev dog til Intet! Den vaarlige Saft redded sig gennem i lidende Stamme; langt ud i Sommeren sprang Blomsternes Flamme, langt ud i Høsten randt Modningens Rødme, — Frugterne saa, men af dustende Spdme.

Digteren fik dem, til Udsæd de kommer evigt, hvor Folket staar evigt i Sommer, — medens han selv lude hang over Dødsdørens Elv kjæmpende vidre mod Vinterens Is, kjæmped for Sommeren, Sangerens Pris, kjæmpede segnende, ydmyg og skjøn, snart blot i Bøn.

Sommeren tog ham! Nu har han sejret! Nu, mens det høstes det guldene Korn, nu, mens det lumer af Lurer og Horn sit Indtog han sejred.

Billeder er han paa Digtningens Magt, bidt af vor Vinter, med Sommeren i Pagt. Ligesom Luften i sittrende Skin, Hjeldet med Løvsfog og rødmende Lind, Vandet i Fang hos det brogede Bænge nu staar og toner i Solspillet's Streng, — skal ogsaa Digtningen løstes en Dag, er den, selv segnende, tro mod sin Sag, — løstes af Trængsler —:

snart er her Sommer med Sommerens Længsler!

Halsdan Kjerulf er født 15de Sept. 1815 i Kristiania. Hans Far, Expeditionssekretær Kjerulf, var dansk af Fødsel, hans Mor var Datter af Administratør Lasson, Stamtræ for en meget musikalsk Slægt. Hendes Bror er Høfesteretsjustitiarius Lasson, som i sin Ungdom har sat i Musik mangan vakker Sang, hendes Søstre Raha og Julie sang og spillede udmærket, og Lassons Hus ude paa Grini var et Hjem for Musik, og derfor det Sted, hvor Halsdan kom oftest. Han modtog ellers en udmærket Opdragelse; Faderen maa i ganske fær-

gen Grad have været Faderkaldet voren; thi Gud havde betroet ham en Række begavede Børn, og han fik dem alle frem*). Halsdan blev Student 1834, tog anden Examen, bestemtes for det juridiske

*) Halsdan var den ældste; saa kom Ida, højt begavet, lige bekendt for sin Sijonhed som sin ulykkelige Stjebne; dernæst Regnald, bestemt for Handelen, men døde ung; saa Hjalmar, Ingeniørofficer og Maler (til hvem Welhaven i 44 har dediceret sine nyere Digte) havde samlet stort Haab om sig, da Døden stansede ham; Axel, Expeditionssekretær i Justitsdepartementet, en udmærket Jurist og en af vore første Embedsmænd; endelig Theodor, den berømte Professor i Geologi, en af vore Digtere.

Studium og blev Kopist i Finantsdepartementet; thi dengang var en Kopistpost lettere at naa end nu. Men Halsdan Kjerulf fandt sig jo ikke vel, hverken i sit Studium eller i sin Stilling; hans Kjærlighed til Musikken, som han underholdt i Familjens musikalske Liv og ved Undervisning hos Roverud, hvor han og Søsteren havde lært at spille, og hvor han nu læste Generalbas (den Roverud forresten ikke kunde stort udaf) drog ham dels ind i Forlystelser og Selvfæber, dels ind i Studier, som delte hans Kræfter og splittede hans Sind. Faderen, der selv var en kunstforstandig Mand, lod ham pleje Musikken, men kunde ikke indse, at den gav Krav, som sprængte de almindelige Hensyn til „en fast Stilling“, og Sønnen var en fin, blød Natur, som ikke vilde udover den faderlige Myndighed. Det gif derfor, som det kunde med det juridiske Studium; det blev ofte afbrudt og var altid overfladisk, lige til 1838, da han samlede det og læste temmelig flittig; han havde netop drevet det til at kunne tage en maasse god juridisk Examen, da han i 39 om Høsten efter flittig Læsning blev syg, og derfor ikke store Tab havde samtidig lagt Andet i hans Sind; Faderens Død i Februar 1840 gjorde Udslaget; han maatte nu optage „Legen“ som Alvor, Musikken maatte ernære ham.

Foruden af Roverud havde han i sin Tid lært at spille af Wetterstrand, som dengang holdtes for Byens bedste Pianofortelærer; men skjönt Kjerulf spillede meget og gjerne, drev han det ikke til at blive Virtuos. Den, der hørte ham spille, begjærte imidlertid ikke mere; thi hans musikalske Digtereovne bar Spillet, hans Klarhed og Naturlighed var i det. Han var en fortrinlig Lærer paa sit Instrument. Den logiske Sikkerhed, hvormed han tænkte og meddelte, og som hang sammen med den Orden, hvori han holdt Alting, ligesom det Mindste i Bærelset, til de forskjellige Stemmer i hans Komposition, gav Undervisningen

Halsdan Kjerulf.

en grej Støhed, hvortil naturligtvis kom den fine Opfattelse af Værternes ejendommelige Poesi, som han dels spillede, dels talende kunde faa manet ind, skjønt det tog sig ud som en lejlighedsvis givet Anekdoter. Han meddelte Eleverne noget af sin egen Lydhørhed; ligesom de kunde blive fortvølet ved et lidet Skuldertræk eller Grin af ham, fik de selv en varsom Naturlighed over Spillet, en Skyhed for Overdrift, for Hastværk, og en Kjerlighedens Orden og Omfarg i det Enkelte. Han har ogsaa uddannet udmærkede Elever, ja, de bedste af dem, som spiller rundt i vore Selskaber eller informerer eller giver Koncerter hos os, hvoriblandt vi blot nævner Frøkenne Ursin, Hubert, Ida og Ericka Lie, Agathe Backer, er enten helt hans Elever, eller har faat den første bestemte Undervisning af ham.

Halfdan Kjerulf begyndte ret tidlig at digte paa sit Instrument, især Galopper og Valse; men han var 25 Aar gammel før han skrev den første Sang, han vil vedkjende sig („Røffen“ til det bekjendte Digt af Welhaven), og selv denne har han senere omdigtet, ligesom Mere af det, han dengang skrev. Det fulgte nemlig med Nødvendighed af den Opfatning: „først Embedsramen, saa Musik“, at han kastede bort de Aar, hvori Fantastien er varmest og Hovedet lettest; Kjerulf blev aldrig, til sin sidste Stund, en saa udviklet Musiker, at han kunde bevæge sig med fuld Frihed endog i de mindre Former; han maatte idelig støtte sig til Pianofortet og prøve sig frem; de store Former vovede han sig aldrig ifaast med. Fraregnet det Ubetydelige han lærte af Koverud, havde han ingen anden Lærer i Musikkens Videnskab end de Klaverudtog, han selv paa egen Haand studerte, ligetil Aaret 1848. Da kom nemlig den af vor Musik paa mangfoldig Maade højt fortjente „gamle Glasfiser“ Arnold hertil, og af ham fik han ypperlig Undervisning. Fra denne Tid daterer sig Halfdan Kjerulfs ordnede musikalske Studier, — d. v. s. fra hans 33te Aar, en Alder, hvori store Musikmestere har sluttet efter at have frembragt udsødelige Værker. I 1850 rejste han paa offentligt Stipendium til Kjøbenhavn, nød megen Opmuntring af Gade, derpaa til Leipzig, hvor han uden at lade sig indskrive ved Konservatoriet, studerte hos gode Mestere, saaledes Satsen hos Richter, og især øvede sig i at „skrive“ Musik, hvori han stod langt tilbage. Han klagede bitterlig i Breve hjem over, at Mangel paa virkelig kyndig musikalsk Omgang, paa erfaren Kritik, havde sat ham saa uhyre tilbage og nu gav ham Formeget at lære; det var ogsaa her, han indsaa, at han aldrig vilde kunne naa Fuldkommenhed i Mere end i det Mindre, Sange, Klaverstykker osv.; og Andet end det, hvori han kunde blive Mester, vilde han ikke øve.

Dette er hans musikalske Liv i de ydre Omrids, fraregnet enkelte Bekjendtskaber, som øvede adskillig Indflydelse paa ham, og hvorom senere. Nu lidt om det indre Liv, som gav Indholdet; det havde ved udvortes Omstændigheder været mangfoldigt og rigt. Allerede Kampen mellem Musik og Brødstudium havde tidlig givet Sindet en Spænding, hvori Tonerne vibrerte, og at den bedste Musik, han havde hørt, var i Familien, var Mosterne Kajas og især Julies vidunderlige Sang, støttet af Morbroderens fine Skjøn, — det havde ogsaa givet en inderligere Forstaaelse af det, han hørte, en hel Hengivelse, et Hjertesforhold til det, som gjorde det senere selvstændige Arbejde saa ægte. Hans gode Opdragelse og Omgang havde tidlig lagt Grunden til mange Livsinteresser, uden hvilke Ingen bliver sand Digter. Han var saaledes til sin sidste Tid en ivrig Politiker, han redigerede ogsaa efter Faderens Død i en Række af Aar den udenlandske Artikel i den „Constitutionnelle“. Men der havde været større Forberedelser; de Mennesker, han havde sluttet sig inderligt til, var gaaet fra ham, og tilbøds under Forhold, som maatte efterlade et afgjørende Indtryk. Efterat han selv, som før omtalt, havde været syg i 1839 og det saa alvorlig (Lungerne), at han ikke turde vove sig ud før i April næste Aar, var der begyndt Sygdom rundt omkring ham. Hans kjære Søster Ida, med hvem han delte den dybeste Fortrolighed, led af et Hjerteonde; Faderen, den altid Omhyggelige, var nu døds syg og nedbøjet. Paa Bakkehuset, hvor de boede (det er netop nu nedrevet, forat give Plads for det ny Rigshospital) var det en sørgelig Tid for dem. Han reves en Stund ud i

andre Indtryk, da Lægen havde forordnet en Sjørejse for ham; han tog med Sejlskib til Honfleur, var i Havre, i Paris, hørte megen og god Musik, og kom sig fuldkommen (man har en Dagbog efter ham, som han førte paa denne Rejse); men, da han kom hjem igjen i Efteraaret, fandt han sin Søster som Dødens firkete Bytte. Hun gik ogsaa fra dem i December. I Februar næstefter fulgte hans Far, og den stærkeste af Brødrene døde næsten samtidig (i Maj i Altona). Dette forandrede ikke alene hans Livsplan, som ovenfor oplyst, men stemte hele hans Væsen dybere. Hans Musik, som hidtil mest havde været Leg, blev alvorlig; han udgav i 41 et Hefte Sange, som blev meget rost, men, først 10 Aar efter udkom det andet, skjønt han i Mellemtiden idelig havde skrevet! Han tog grundigere fat, han omtaler ifra den Tid i de Optegnelser han har efterladt,*) at han længtes til flere Videns og indtrængende Forstaaelse, — ligetil Arnold var kommet og „aabnede hans Øjne“. Men endnu et sørgeligt Tab i Familien skulde føre ham videre. Hans Bror Hjalmar, som var Ingeniør-officer, men havde ofret sig helt til Malerkunsten, laa syg i Bonn (Bryssel), hvor Maleren Gude var hos ham, og Halfdan rejste derned og var der, til Broderen døde. Dette var i 47. Denne Rejse gav Lejlighed til et inderligt Samliv med Gude, hvis Opfatning af det Skønne i saa meget er lig Kjerulfs, skjønt den er stærkere og videre, og dette Samliv gav foruden Andet, som var hjært og godt, senere hen Bekjendtskab med den svenske Hoffanger Berg (i 1855). Berg var dengang i Paris men fik en Del af Kjerulfs Manuskripter at se og gav ham baade Opmuntring og Retledning. Gjennem Berg førtes Kjerulf ind til det store svenske Musikpublikum, som har været ham en huld og tro Ven. Han forlagde ogsaa fremtidig sine Sange hos Hirsch i Stockholm. Berg traf sammen med ham i Kristiania i 59, hvor hans Datter Helene med henrivende Ynde sang flere af Kjerulfs Sange. Bergs Omgang var ham til stor Nytte; thi Kjerulf fandt i ham en fuld Forstaaelse og en ualmindelig teknisk Kyndighed. Af dem, som ellers har været ham gode Venner og ypperlige Dømmere, bør nævnes Kapelmester Normann, med hvem han studerte sammen i Leipzig, og B. Barjell og v. Sahr — ligeledes fra Opholdet i Leipzig.

Hvad han har udgivet, og hvad som ligger efter ham, skal her ikke omtales. Han fik stor og sand Glæde næsten af hver Sang, han skrev. Længe før de kom ud, hørte han dem godt sunget, de første af Mosteren Julie, de senere af Morbroderens ældste Datter Marie, (nuværende Fru Friele), paa hvis i vore Forhold sjældne Sang han satte høj Pris, og som stadigt og længst har gjort hans Sange kjære for ham selv. Senest har en yngre Søster afløst hende; desforuden har den kjendte Kjerulfske Kvartet — engang i alle Fald Landets bedste — ofte glædet ham. For den har han komponeret Meget, som endnu ikke er trykt, men som nu samles. Han har idelig hørt sine Sange foredraget af af dygtige Kunstnere, saaledes af Fru Michæli, Frøkenne Berg og Hebbe og hver svensk og norsk Sangerinde, som har været her. Samtidig har han set dem sunget, vi kan sige paa hver Koncert i Norden i de sidste ti Aar, og altid med entusiastisk Bifald, ofte med høj Ros. Hans „Brudefærd i Hardanger“ var egentlig den, hvormed Upsalenserne vandt Prisen i Paris. Udgiver Hammerich skrev hid til ham forat fortælle om den overordentlige Opfyldt den havde gjort. Ordene blev strax overført paa Fransk og Sangen udført i den uhyre cirque Napoleonne af et Kor paa 500 Sangere under Pasdeloups Anførsel og under Rejserens og den kejserlige Families Nærvarrelse. Da den var sunget, rejste Orkestret sig, lagde sine Instrumenter og Klappede, og Sangen maatte under tordnende Bifald gjentages.

Kjerulfs Sange er for en overvejende Del Kjerlighedssange; enten i ligefrem Henvendelse eller udaf den Stemning. Næsten uden dem alle falder Bemod; i dem, hvori han hæver sig til virkelig befriet Glæde, er det Ulykkelige, Legendet, som bæres; ikke Kræfternes samlede Jubel. Alle er de fine, yndige, kunstmæssige, forlanger et ind-

viet Foredrag; meget faa, om nogen, kan kaldes en Folkesang. Men Landets og Folkets Natur er i dem, i sin milde, listige Stemning, i sin Søndagsfred, sin Sommerfærd eller sin vemodigt overskuede Længsel. Han havde selv, som vi har set, en noget ængstelig Mening om, hvad han formaaede; de tekniske Mangler, han søgte, er vist ikke faameget Skyld deri som de ydre Omstændigheder, der holdt ham saalænge tilbage og senere sørgede hans Ungdoms Grundinger. De har mødet hans Eftertanke lige til Frygt. Og saa kom Sygdommen til.

Forat faa et fuldt Billede af ham som Musiker, maa man ikke alene have hørt hans Sange godt sunget, man maa have talt med ham om Musik eller set, hvad han har skrevet om Musik, det er ikke lidt; han har endog i sin Tid (kort efter Faderens Død) skrevet offentlig i den „Constitutionnelle“ om Kunst i det Hele taget, hvad han dog maaske senere ikke videre vilde vedkjende sig; men man har en Række Breve af ham over Musik, og forat give et Begreb om, hvorledes han kunde trænge ind, nyde, tilbøds, men dog være var ved det Mindste, skal vi næste Gang aftrykke et Brev fra ham om Jenny Lind, som han hørte 1855 paa en Musikfest i Köln. Man vil ved at læse et saadant Brev se klarere, hvad det var som gjorde ham ængstelig: han ejede en Kjerlighedens Forstaaelse af Tonerens høje Kunst, som ikke hel var optaget i hans skabende Kraft.

Heraf kan ogsaa den store Indflydelse forklares, som Kjerulf udøvede paa hele vort musikalske Liv, og som ingenlunde staar i Forhold til det han skrev. Byens musikalske Dom var, saalænge han levede, i Regelen hans, og vil saa vedblive at være i en længere Fremtid. Ikke alene var hans Mening en inderlig Mening, men hele hans Omgang var velgjørende ved sin rene Klarhed, sin stille Varme for alt Skjønt og de fine Sjælekræfters fine Leg, det være nu i Spøg eller i en alvorlig Undersøgelse. Derfor er ogsaa det kommende Rum efter ham saa stort, at En, som ikke har kjendt ham selv, om han ogsaa nok saa meget har elsket hans Musik, ikke vil forstaa det. Selv var Halfdan Kjerulf vistnok glad ved at kunne gaa bort. Sygdommen havde været for haard, han var blevet træt. Derom vidner ogsaa Valget af det Arbejde, som blev hans sidste Udfast; thi det var et Digt af Atterbom, hvis første Strofe begynder:

Når ensam i attonens heliga frid, —
og hvis anden begynder:

Når dagen forsvunnit med stoftets begär —.

De sidste Begivenheder.

Det har, som bekjendt, været Troessætninger blandt Prøjserne, navnlig siden den sidste Krig, at Frankrige gaar tilbage i enhver Henseende, at det er sunket ned til en Magt af anden Rang, og at dets fortvølede Anstregelser for atter at have sig alene vil bidrage til at fremstjynde dets fuldstændige Ruin. Den kejserlige Regjering har rustet sig efter en storartet Maalestok og bragt paa Venens en større og bedre væbnet Hær, end Frankrige nogenstunde tidligere har set; men dermed skulde den ogsaa aldeles have udtømt Folkets Kræfter. Man behøvede saaledes ingenlunde at frygte for en Krig; thi Frankrige var, hedte det i de prøjsiske Blade, styrtesærdigt og vilde ikke kunne bruge sin store Hær af Mangel paa Penge. Til ydermere Beroligelse for den tyske Mittel, hvem Chassepotgeværene og de 800,000 franske Soldater synes at have bragt endel ud af Sumør, har de prøjsiske Blades Parisforrespondenter postdaglig forstret, at der herskede en voldsom Gjæring hos det franske Folk, at Misnøjet og Mistilliden til Regjeringen udbredte sig overalt med en rivende Fart, og at Napoleon sørgelig snart vilde faa noget Andet at bestille, end at føre Krig med Prøjsen. Der kunde naturligtvis heller ikke være nogen Mangel paa Smaatræk og Smaahændelser, som med behørig Tilfætning, Overdrivelse og Fortolkning kunde bruges til Støtte for en saadan Opfatning af de indre Forhold i Frankrige. Et Numer af et Pariser Wittighedsblad blev fornødt beslaglagt paa Grund af nogle fornærmelige Ytringer mod Regjeringen; Redaktøren og hans Blad vakte selvfølgelig endel Opmærksomhed, og det beslaglagte Numer blev stærkt efterspurgt af den nysgjerrige Mængde; nogle Studenter gjorde sig en lystig Aften, raabte Hurra for Republikken og blev arresterede; en ung Søn af General Cavagnac, den franske Republiks Præsident i 1848, negtede

*) hvori staar Meget om Musikkens Stilling her i disse Aar, om „Lyceet“ osv., og hvori han nævner dem, som har øvet Indflydelse paa ham, f. Er. Kapelmester Schrumph, Muth-Rasmussen og Hærdeleshed (i 1839) Pianisten Rud. Wilmers.

ved en Prisuddeling paa en af Paris's offentlige Skoler, hvorved Keiserprinsen og Undervisningsminister Duruy var tilstede, at modtage den ham tilfjendte Pris, fordi han havde seet, at Prinsen havde omfavnet en af hans Forgjængere og ikke vilde modtage et saadant Venstabsbevis af ham, og Cavaignac's Navn hilse ved Dyrabet med stærke Bifaldsraab. Af saadanne og lignende Begivenheder mente de tyske Bladkorrespondenter med Sikkerhed at kunne slutte, at Frankrige med stærke Skridt nærmede sig en Revolution, og flere af disse skarpe Jagttagere dristede sig endog til at forudsige, at Napoleonsdagen (den 15de August) ikke vilde løbe af uden alvorlige Uroligheder. Men Napoleonsdagen er kommet og gaat og har ikke bragt dem Andet end Skuffelser. Den fejredes som sædvanligt ved storartede Festsigheder i Paris; og pragtfuldt Fyrverkeri blev afbrændt paa de offentlige Pladse udenfor Tuilleriesne, og Mængden af Tilskuere beløb sig til flere hundrede Tusinder; men der herskede overalt den fuldkomne Ro, og der forefaldt ikke Noget, som en tydelig Indbildningskraft kunde seue op til et revolutionært Optrin. Der skete ingen Demonstration for Friheden, endnu mindre for Freden, hvilket dog de tyske Bladkorrespondenter saa bestemt havde lovet sine Landsmænd. En af disse bedragne Mænd er ærlig nok til at fortælle, at han i sin Fortvivlelse over den urolige Ro, som Mængden overalt viste, tog sig en Vogn og kjørte til Quartier latin (Studentkvartieret), hvor Optøjer hører til Dagens Orden, for dog idetmindste at have en liden Gadespektakel i Lommen, inden han tog hjem; men endog saa her herskede den dybeste Fred.

Dagen forud fandt en stor Mønstring Sted over Paris's Borgervæbning, ved hvilken Keiseren og Keiserinden var tilstede. De bleve her Begge modtagne paa en Maade, der maa have gjort Ende paa alle Nygter om, at der skulde herse Uvilje mod Keiserdømmet hos den parisiske Borgerskab. Navnlig vakte Keiserinden en Begjæring blandt Nationalgardisterne, der stildres som ganske overordentlig.

Men en endnu langt mere glimrende Triumf har Keiserdømmet fejret i disse Dage og paa en endnu langt grundigere Maade er de tyske Bladkorrespondenters Historier bleven gjendrevne ved Udsalbet af Subskriptionerne til det nye Statslaan, som Regjeringen besluttede at optage for at dække de overordentlige, ved Krigsruiningerne forarsagede Udgifter. Statslaanet var bestemt til en Størrelse af 429 Millioner Francs; Subskriptionen aabnedes den 6te August, og allerede 8 Dage efter var der i Paris og Provinserne tegnet for et Beløb af 15,000 Mill. Fr. (omtr. 2,500 Mill. Norske Speciesdaler), eller omtrent det 34dobbelte af den forlangte Sum, hvoraf strax indbetaltes 660 Mill. Francs. Det maa vel erkendes, at dette er et afgjørende Bevis for, at Frankrige ikke, som de tyske Bladkorrespondenter har sagt, er styrtesærdigt; men at det tværtimod er i Besiddelse af umaadelige Rigdomme, og tillige et Bevis for, at Keiserdømmet fremdeles har Folkets Tilid.

Kristiania.

Den 29 August 1868.

Dengang man i de forenede Riger stiftede Karl Johans Forbund for at værne om Heltekongens Minde, tænkte man sig vistnok mange Maader, hvorpaa hans Eftermæle kunde blive forvaret, hvis man ikke itide gav det historisk Fasthed; man havde jo alt set Prøverne, og man kendte hans udprægede Personlighed for godt til ikke at skjønne, hvilke Drag i denne var mest udsat for Dandskab og Mistydning. Men vi tror ikke, at et eneste Medlem var istand til at tænke sig, at Karl Johan nogenstunde for fuldt Alvor skulde blive fremstillet som Leopold den Første af Belgien; thi det vilde være som at gjøre Napoleon den Første lig gamle Ludvig Filip! Det vilde være en Maade at bagtale ham paa, som var værre end at paalyse ham en stem Handling; thi det vilde være fra et Geni at forvandle ham til en Spidsborger, det vilde være at ublætte ikke et, men alle Drag.

Dog dog er det vort eget, det pene, norske Karl Johans Forbund, som med Penge har betalt for at se Karl Johan fremstillet paa denne Maade! De næstsidste illustrerede Blade bringer Afsløringen af Leopold den Førstes Rytterstatue i Antwerpen, og denne har en Lighed med Bergslens Udskift, ligesaa Hatten til Hesten, som virkelig er sørgelig! Gamle Leopold sidder taalmødig og stryger Hatten nu som i levende Live; „Diplomatiet's Lappestræbder“ hyl-der nu som før Wisdommens gylne Regel: „min Søn, vil du i Verden frem, saa buk!“ Ikke fuldt saa soldatermæssig lydigt som Bergslens Karl Johan gjør han det, lidt mere frit hilser gamle, stikkelige Leopold; men omtrent samme Stilling er det med samme Mening, Menneske og Dyr!

Det norske Karl Johans Forbund begyndte som bekendt Forhandlingen om en Rytterstatue af Karl Johan med det Forslag af Forbundets første Medlem, at man

skulde tage en Afstøbning af Fogelbergs Statue i Stockholm og stille den op; — kunde man nu ikke slutte Forhandlingen med at faa hid en Afstøbning fra Antwerpen af Leopold den Første af Belgien, rette lidt ved Næsen og Mæven — og saa stille den op som Karl Johan?

Af skandinaviske Blades Indhold i sidste Uge. Fædrel. har en Artikel, „om Skyttesagen“, der paa det Varmeste forsvare denne folkelige Bevægelse, som kan blive til saa uhyre stor Nytte; men som desuagtet synes at være Mange, især af Hærens højere Befalingsmænd, en Torn i Øjet. Forf. fremhæver navnlig, som det der maa til for at drive Skyttesagen rigtig frem, Fædrelandskjærligheden, og viser ved Siden heraf ogsaa, hvorledes Skyttesagen paa den fornuftigste Maade burde ordnes. — „Oktoberforeningen“ heder en Artikel i Fædrel., der i velvalgte Udtryk latterliggjør denne Forening, som, bestaaende mest af Gudsejere, har stillet sig til Maal at bekjempe Skandinavismen. Forf. paatager sig det ikke meget vanskelige Arbejde, at vise, at denne latterlige Forening er ganske og aldeles blottet for aandelige Kræfter til at føre den Kamp, hvortil den udæfter det mægtige skandinaviske Parti; „men vi har Sandhedens Livskraft i os og for os.“ — „Danst Folketidende“ indeholder en interessant Redegjærelse for de danske Folkehjstølers Udvikling fra deres første Tid og indtil nu, hvoraf man bl. A. faar se den mærkværdige Kjendsgjerning, at de Folkehjstøler, der oprindeligt er blevet oprettet for at modarbejde den grundtvigske Retning, (thi ogsaa saadanne gives der) for at faa Folkets Sjægning er blevet nødt til at indrette sig aldeles efter grundtvigianst Mønster, saa at de er kommet til at arbejde for den Aand, de var oprettet for at modarbejde.

— Paa et i disse Dage i Upsala afholdt Missionsmøde skal der efter Aktonbl. have gaat usædvanligt hedt til, idet en friskindt Taler, Lektor Waldenström, (selv i Præstebragt) i stærke Udtryk tordnede løs paa Præsterne, Statskirken og den dyde Retrolære. Han kaldte f. Ex. Statskirken en raadden Krop, en 300-aars gammel Kjerling, som man maatte se at faa afvejen! Som rimeligt kunde være fremkaldte en saadan Tale almindeligt Nøre i Lejren; men W. var dog den, der hele Tiden havde Dverhaand, trods sine mangfoldige lærde Modstandere. — Et saakaldt „Rektorsmøde“ er ganske nylig afholdt i Sverige, ved hvilket der blev udtalt, at Reallinien maatte stilles fra Latinielinien, hvis der skulde blive Noget af den. Endvidere fandt man det ønskeligt, at et Sprogseminarium oprettedes, hvor Lærere skulde kunne faa sin Uddannelse i de forskjellige Sprog, hvori der paa Reallinien undervises.

— „Bergensposten“, der ogsaa tidligere med særlig Ryndighed har behandlet Alt, hvad der angik Vaadstævnet ved Stavanger, har i et af de sidste Numere indeholdt en velstrevne Redaktionsartikel, der under Overskriften: „Hvad har vi saa havt for Nytte af Regattaen“ meddeler et kort Sammendrag af Vaadstævnets mulige Virkninger. Som en væsentlig Fordel nævnes, at Løbs, Fiskere o. A. derved er kommet sammen og har faat Anledning til at drøfte Forskjelligt, som vedkom deres Sag. Dernæst kan maasse det, at dette Vaadstævne forhaabentlig gir Stødet til mange andre lignende i vort Land, vel siges at være om ikke den mest saa dog heller ikke den mindst betydelige Fordel, Landet har høstet af Vaadstævnet i Stavanger.

I „Nebenæs Amtstidende“ omtaler Rjebenhavnskorrespondenten paa en særdeles lovende Maade Hr. Billebhugger Borchs Model til Karl Johans Monumentet. „Man faar ved Beskuelsen“, siger han bl. A., „Indtrykket af, at kun saaledes og ikke anderledes kan Kunstneren forme det.“

Afhæder.

Ved Examen artiums skriftlige Prøve fik 192 Kandidater en saadan Karakter, at de blir tilstedet Afgang til den mundtlige Prøve, medens 44 faldt igjennem.

For Bøkslemager S. Larsen er i Drammen af Byens Borgere holdt en Aftenfest til Ære for den glimrende Maade, hvorpaa han repræsenterede Fædrelandet under den store internationale Skyttefest i Wien. Amtmand Breder talte for Væresgjæsten.

Bibelen er af det britiske og udenlandske Bibelselskab besjærgt overfat i 157 forskjellige Sprog, og det har dels solgt for billig Penge, dels uddelt omtr. 40 Millioner Bibler og Nye Testamenter. Alle Bibelselskaber tilfammen har uddelt omtrent 70 Millioner Bibler og Nye Testamenter i henved 200 forskjellige Tungemaal.

Graagaasen og Svalen begynder alt at drage sydover i Sverige, hvilket tyder paa en tidlig Høst.

100 Spd. er stænkent til de Fattige i Trondhjem af Grosserer Paul Finne og Frue i Anledning af deres Sølvbryllup.

Fattiggatten for By- og Landdistrikterne i Norge beløb sig i 1850 til 573,743 Spd., hvilket Beløb har steget hvert af de følgende Aar saaledes, at det i 1865 var 1,059,461 Spd. I det sidstnævnte Aar gif Fattiggatten i Sverige op til 951,955 Spd. Fordelt paa Folkemængden var Udgifterne til Fattiggatten i Norge i 1865 omtr. 80 ø for hvert Menneske, medens de i Sverige kun var 25 ø.

Foged Borchsenius's Bo har i Aktiva 21,659 Spd. 113 ø, i Passiva 64,914 Spd. 24 ø.

Fra Rongsberg meddeles, at Sølvverksdirektionens Forestilling om at anvende 40—50,000 Spd. til Aktier i Forlængelsen af Drammen-Randsfjord-Jernbanen til Røpderen og Rongsberg ikke er bleven bifaldt af Finansdepartementet, hvorimod det har tilfrevet Indredepartementet, at Jernbanens Forlængelse til Rongsberg vilde medføre betydelig Fordel for Sølvverket og har henstillet at tage tilbørligt Hensyn hertil, naar Sagen kom under Behandling.

Urolighederne i Bergen, der aldeles er forbi, beskrives nu med Røjsagtighed af de forskjellige Blade, hvoraf fremgaar, at Naseriel har været stort paa Pøbelens Side, medens Militæret er gaat frem med stort Maadehold. Sakt siges 30 at være blevene saarede, de fleste heraf med lettere Strammer. Forhør forskaffes nu daglig, og rimeligvis vil Aktstykkerne i denne Sag være til en anseelig Bredde, inden man faar Enden paa Historien, ved hvilken antagelig Retfærdigheden haardt vil ramme med sine Strafbedomme.

En Badeanstalt tænkes efter Tr. Stiftst. oprettet paa Ytterøen, 2 a 3 Timers Dampfjævej fra Trondhjem, ½ Mil fra Levanger og 2 a 3 Mil fra Stenkjær. Den er bekendt af sine rige Svovlkilder, har Dverflob paa Svovlvand; jernholdigt Vand og Gytje er ogsaa tilstede. Svandet er overordentligt rent og salt, og man vil saaledes her have ypperlig Forening af Søbad og Mineralvandsbad. Hertil kommer, at Øen, som de fleste Steder nordensjælds, har et udmærket sundt Klima.

Udvidede Rettigheder til Næring og Søfart i Sverige er tilfæet norske Mænd og Kvinder, idet de uden særskilt Tilladelse kan bosætte sig i Riget, udruste Skib til inden- og udenrigsk Fart, naar Hovedstederen er svensk Underaat og bosat i Sverige, samt besidde fast Ejendom, naar Eieren — om han ikke er bosat der — har en bosat Stedsfortræder, der paa Ejerens Vegne kan optræde for Domstolene og andre Embedsmyndigheder. Desuden har i Riget bosat og i Mandtallet indført norsk Mand og Kvinde samme Ret som svenske Underfaatter til at drive Handel og anden Næring. Til Besætning paa svensk Skib kan Nordmænd forhyres i uindskrænket Antal, og norsk Mand kan antages til Skipper, Styrmand eller Mastkønt paa svensk Fartøj, naar han har oplyst de her fastsatte Betingelser for Underkastelse af Examen. De sidstnævnte Bestemmelser om Udrustning af Skib og Ansættelse paa svensk Fartøj, træder i Kraft fra 1ste Januar 1869.

Ildsvaade. Paa Gaarden Djsøland i Sole er efter Stav. Amtst. brændt Baaningshuset med en Del af Indboet. Bygningen var asfureret i Haalands private Asfuranceforening, hvorved denne med en anden Brand er bleven paasørt et Tab af omtrent 1300 Spd. Da dens opsparede Fond kun var 600 Spd., maa der paa hver Bygning inden Foreningen udlignes en Extrapræmie af 72 a 96 ø pr. forsikret 100 Spd. Den ordinære Kontingent har hidtil været 15 ø aarlig. Da den offentlige Brandforsikringsindretning af Tæbygninger paa Landet tager 12 ø aarlig af hvert forsikret 100 Spd., uden at man behøver at frygte for Extrakontingent, synes der at være liden Grund til at lade saadanne private Indretninger som Haalands blive ved. En lignende Forening i Kjøp led i forrige Aar et saa stort Tab, at hele Reservesondet strøg med, men da fandt man det ogsaa klogest at opløse den for at slutte sig til den offentlige Indretning.

Fattigondet har — efter Sognepr. Munchs Fremstilling i Gjeng. af Forhandlingerne i et Menighedsmøde i Horten om Menighedens Fattigpleje — væsentlig sin Rod i Lediggang, Driftelighed, Uædelighed og Familjelivets Tilintetgjørelse. Fordi denne Rod faar Lov til at udbrede sig, mangfoldiggjøres dens bitre Frugter. Mod disse Dander maa den kristne Menighed optræde med Kjærlighedens Alvor, den maa bringe Guds Ord, gode Formaninger og timelige Kjærlighedsgaver til de Ulykkelige, den maa omgaaes med dem, lade dem forstaa, at den elsker dem som Lemmer paa samme Legeme og søge at løfte dem op. Denne Menighedsgjerning opfordres de bedre stillede Familjer til at være med paa ved at antage sig en eller flere ulykkelige Familjer og yde dem alt det Tilsyn, som de formaar. Som en fri Menighedsfag har man tænkt sig denne Fattigpleje rettest stillet under Præsternes og Medhjælpernes Tilsyn, og vilde disse da paa engang danne Fattigpleiens Bestyrelse og tillige være Mellemledet mellem denne fri og den offentlige Fattigpleje, hvilken sidste har til sin Raadighed de fornødvende Midler, hvoraf de virkelig Træn-

gende kan blive hjulpe, saadanne nemlig, som af Alderdom, Sygdom eller andre utilregnelige Omstændigheder er bleve hjælpeløse.

Naarforstiftet i Romsdals Amt har efter Amtmandens Indberetning i 1868 givet Udbytte til en Værdi af 291,071 Spd., medens Skatteforholdet isjor var anslaaet til 394,980 Spd.

En Blodgangsepideemi har angrebet 200 Personer, hvoraf 20 er døde.

Guldbryllup er efter Vestl. Tid. bleven fejret paa Hesnæsøen af Viceborgermand Søren Olsen og Hustru, idet de var omgivet af 3 Børn og 15 Børnebørn foruden en Del andre Slægtninge og Venner. Manden er en gammel Sjøkult, der har oplevet Meget. Han var saaledes tilstede i Slaget ved Trafalgar, hvor Nelson faldt, og var Djenvidne til, at dennes Lig blev lagt i en Kiste fyldt med Spiritus for at sendes til England.

Fund. Paa Gaarden Langlandsstrand paa Hitterød ved Flettefjord fandt en Pige paa 8 Aar hen i en Bæk for at finde Drifkved til sin Fader. Idet hun løfter paa en Sten i Bækfanten, glider der ud nogle Mynter, som hun bringer sin Fader. Denne finder da ved at kaffe tilside en større Sten ikke mindre end 324 Stykker større og mindre spanske Sølvmynter til en Værdi af omtr. 100 Spd. Præget viser, at de er mellem 200 a 250 Aar gamle; men man har ikke kunnet komme paa Spor efter, hvordan disse Mynter er komne derhen.

Remmose famles nu i stor Mængde i Binger og Odalen samt paa flere Kanter af Landet. Her i Byen falbydes alt Remmosebrændevin, hvis Smag og Egenheder siges at være upaaklagelige.

For 95,000 Spd. er under visse Betingelser folgt Helge-Nein-By Brug med Lilligehøst i Stod ved Trondhjem. Ejendommen har en Skyldstort af 50 Daler — efter den nye Matrifisering henved 70 Spd. — er en af de betydeligste og smukkeste i Landet, har en Agervidde af mere end halvandet tusende Maal, anseelige Støve, forskellige industrielle Anlæg, saasom flere Møllebrug, Sagbrug, Teglverk, Brænderi m. m.

Bondeforeningen i Vesp og Sid har efter Almuev. i sit Program blandt Andet vedtaget i sit Møde den 9de Maj: Bevarelsen af Norges Selvstændighed uforkrænket; Unionen som den er. Ingen Amalgamation med Sverige og — fortiden — ingen politisk Forbindelse med Danmark. Aarlige Storting, Udvivelse af Stemmeretten, direkte Valg med mindre Valgkreds, Udvivelse af Herredsstyrelsen, saaledes at Embedsmyndigheden saavidt muligt undgaaes. Statens Bidrag til de lærde Skoler hæves, alt efter som den lærde Dannelse kan fremmes ad privat Vej, hvorimod rundeligere Bidrag ydes til Alt, som kan fremme Almenoplysning og Sædelighed, saasom til Almuskolens Udvikling, til Befordring af den kvindelige Dannelse samt til Folkehøjskoler, hvis disse forskjellige Indretninger ikke kan bestaa ved privat Foretagelse. Skole- og Konfirmationsvæsenet hæves, Skole- og Hovedvejbyrden overføres fra Matrifulyksheden paa hele Samfundet. Militærvæsenet ordnes med Indskrænkning af Militærbudgettet mere i Retning af Militær og frivillig Folkebevæbning. Korn- og Salttolden nedlægges og hæves snarest muligt. Pensionsindretninger oprettes for de forskjellige Embeds- og Bestillingsgrene med Bidrag af det Offentlige, indtil de kan bære sig selv. Et passende Blad, helst et Dagblad, som Organ for hele Landets Bondestand søges udgivet. Efterat Programmet var vedtaget, diskuterte man Skolevæsenets Overførelse fra Matrifulyksheden paa Statskassen som en Samfundssag, Udgivelsen af et nyt, friskt og fædrelandsindret Dagblad, som Følge af vor Presjes Ufrihed og ynkkelige Stilling ligeoverfor baade Indland og Nabolandene, Ophevelse af Censurloven m. m.

Jernbanelinjen over Kvifne er efter en Indsender i Tr. Stiftsav. 5 Mil kortere og følgelig langt billigere end Nørslinjen, og alle Anstrængelser fra Kommuner og Private med at tegne Vælp for den sidstnævnte Linie vil paa langt nær ikke strække til at frembringe Ballance. Foruden at Værlængden for de Rejsende vil blive saameget længere over Nørslinjen end over Kvifne, er Sene- og Terrænforholdene langt gunstigere for Linjen over Kvifne, ligesom man derved ogsaa kommer Forbindelsen med Sverige nærmere. En anden Sag er det, at man lægger en Sidebane til Nørslinjen; derved vil denne Stab faa al den Forbindelse, som med Rimelighed kan forlanges. Bladets Redaktion forbeholder sig at inddrage de fremsatte Paastaaender.

I Spøndeleds Sogn har man — beretter Ned. Amtst. — for at lette Byrden ved Fattigudgifterne begyndt Tegningen af en Kapital, som, naar den er kommen op til 3000 Spd., skal blive staaende, indtil den har voreet til 6000 Spd. Renterne af denne Sum skal udelukkende anvendes til Fattigvæsenets Bedste; men Kapitalen maa ej i

noget Tilfælde angribes. Bestyrelsen af Fondet er overdraget til Kommunebestyrelsen.

Akademi Examen kan ved Universitetet i London fra Maj Maaned næste Aar tages af Kvinder.

Forunderlig Redning. En Aften mærkede nogle Drengene, der i denne Maaned legte paa en Plads i Nærheden af Østeborg, at en Ko stod og stilleden en Gjenstand foran den paa Marken. En af Drengene sprang hen for nærmere at undersøge Sagen, og det viste sig da, at Dyrets Omsorg gjaldt et nyfødt, nøgent lidet Pigebarn, som laa udstrakt paa en Tuc. Drengen løb hurtigt afsted og anmeldte Sagen, hvorefter den spæde Verdensborgerinde strax fik moderlig Pleje af en Kone i Nabolaget. Alt samme Nat Kl. 2 opdagede Politiet den unaturlige Møder, en Sypige nemlig, som tilstod, at hun den foregaaende Formiddag havde født Barnet og lagt det paa det Sted, hvor det blev fundet. Det stakkels lille værgeløse Barn, som havde ligget 10 a 11 Timer ude paa Marken i Regn og Uvej, blev fundet svagt og udmattet, men skal nu efter omhyggelig Pleje være saa frisk som en Fisk. Med Sikkerhed har man at kunne antage, at dets Liv er bleven opholdt ved Koenes varme Sliffen, der hist og her havde stråbet huden af Kinder og Ben. Saaledes vaager Forsynet, naar Menneketts helligste Følger flumrer!

En frygtelig Jernbaneulykke ved Sammenstød af 2de Træn indtraf nylig paa Linjen mellem London og Mearstrædet. Tre Godsvogne var løstet med Parafinolie, som der gik Ild i, hvorved den brændende Olie slyngebes ud over tre Passagervogne, der øjeblikkelig stod i lys Luc. Alle deroverende 23 Passagerer brændte op og fortæredes saa fuldstændigt, at man ej fandt andet Spor af dem, end Afse og nogle forfuldede Benstumper.

Udnævnt: Handlende Jean Tamoponlos til Vicekonsul i Cephalonia under Generalkonsulatet i Athen. Sagfører, Kand. jur. G. B. Broch til Lensmand i Aremark.

Ledigt: Fryvogterposten paa Gryte Fyr (350 Spd.). Det svenske-norske Konsulat i Barcelona (1500 Spd.); det svenske-norske Konsulat i Pernambuco.

Tid af hvert.

Revolverens Opfinder. Revolveren, der i Amerika er et ligesaa nationalt Vaaben som Doktrinien hos os, er en Pistol, som har det forud for andre Pistoler, at man med den kan skyde flere Stue, saevnligvis 6, umiddelbart efter hverandre, uden for hver Gang at behøve at lade paa Ny. Ved den første Konstruktion af dette Vaaben opnaaede man denne Fordel ved at give Pistolen 6 Løb, der bevægede sig rundt saaledes, at naar et var affyret, og man saa atter spændte Haenen, drejede det næste sig frem. Den nu brugelige og mere haandterlige Revolver har derimod kun et Løb og et bevægeligt Cylinderkammer med 6 Huller, i hvilke Ladningerne lægges. For hvert affyret Stue bevæger dette Cylinderkammer sig saaledes, at for hver Gang Haenen spændes, kommer næste ladede Gul lige for Pistolspædet, hvortil det naturligvis slutter aldeles lufttæt. Revolverens Opfinder er en Amerikaner, Oberst Samuel Colt, hvis virksomme Liv vi her i Korthed skal meddele. Samuel Colt er født den 19de Juli 1814 i Hartford i Staten Connecticut, og i denne By døde han ogsaa den 10de Januar 1862. Fjorten Aar gammel rømte han af den Sole i Massachusetts, hvor hans Fader, en oplyst og foretagsom Kjøbmand, havde sat ham, og tog Hyre som Kåbthjont til Ostindien. Hjemkommen fra denne Tur begyndte han at studere Chemi og foretog flere Rejser gjennem Unionen og det britiske Nordamerika. Allerede som Kåbthjont havde han gjort en Træmodel til en ny Pistol, og denne Model havde han senere forbedret saameget, at han i den unge Alder af kun 21 Aar kunde vise Verden sin Opfindelse, der strax fandt almindelig Anerkjendelse ikke blot i Nordamerika, men ogsaa i England og Frankrig. Han tog nu Patent paa det nye Vaaben, og fort i Forvejen havde han faaet stiftet „Patent arens company“. Men dette Selskab gjorde Opbud 1842, og fra nu af indtil 1847 fabrikerede Colt ingen Revolvere. Men da udbrød den mexikanske Krig, og Colt modtog saa betydelige Bestillinger, at han kunde anlægge sin store Fabrik ved Hartford. Denne udsiddes stadig, især da Borgerkrigen i 1861 udbrød. Han kunde levere indtil 1000 Revolvere og Geværer om Dagen, og det er dobbelt saameget, som Statens Beskæftede ved Springfield og Harper's Ferry.

Aaret 1862 blev der fra Colts Fabrik leveret 120,000 Vaaben, medens de ovennævnte Værksteder i 1860 tilfammen ikke var istand til at levere mere end 35,000 Geværer. I en af hans mange Fabrikbygninger arbejdes alene Coltske Maskiner til Fabrikation af Skydevaaben, og mange af disse Maskiner er allerede tagne i Brug i den engelske Vaabenfabrik i Enfield og i de store russiske Geværfabrikker i Tula.

Værkstedet ved Hartford bestaar af en Mængde Bygninger, da alle ved Vaabenfabrikationen anfatte Arbejdere og Besættede her har fri Bolig. Den samlede Værdi af disse Bygninger anseettes til 2,500,000 Dollars.

Oberst Colt har bevist, hvad en enkelt Mandes Virksomhed og Uholdenhed formaar at drive det til, og de store Resultater, han har at fremvise, tjener end yderligere til at støtte den Paastand, at den rigtigt ledede private Fabrikvirksomhed bringer et ganske andet fordelagtigt Udbytte end den, der drives for Statens Regning. — Næsten alle Europas Regenter og endog asiatiske Monarker har

fendt Colt Hædersbreve og Foræringer som Beviser paa deres Agtelse og Anerkjendelse af hans Virksomhed. Men Oberst Colts største Hæder er, at han sprøjter som en Fader for alle sine Undergivne. Saa Fabrikarbejdere har saa smukke og bekvemme Boliger, som de, Colt har opført for sine Folk; han har bygget et stort Festivitetslokale og oprettet et Bibliotek; han foranstalter Koncerter for dem, og han har endog faaet dem til at danne et Musikkorps sig indbyrdes.

Forøvrigt har Colt ikke alene givet det første Udskud til Revolveren, men og bygget „undersøgte Batterier“, der er anerkjendte som et fortrinligt Forsvarsmiddel mod Angreb fra Søfiden.

Sluttelig kan vi tilføje, at Colt ogsaa indtager en fremragende Plads blandt Opfinderne af den undersøgte Telegrafledning, saaat man ikke skal sige, at han har brugt sit Geni alene til at opfinde ødelæggende og dødsbringende Instrumenter. Han lagde saaledes til Er. i Aaret 1843 med et særdeles heldigt Resultat en Kabel fra Coney Island og Fire Island til Staden New-York. Denne Kabel var indhyllet i en Komposition af Bomulds garn, Asphalt og Bør og indsluttet i Blyrør, da man paa den Tid endnu ikke kjendte Gutta-Percha. En Del af den af ham nedlagte Kabel fandtes endnu i Aaret 1862.

Bekjendtgørelse.

Tredjelærerpøsten ved Byens Almueskole, som strax bliver at tiltræde, kundgøres herved ledig med en aarlig Løn af 180 Spd. indtil Videre for 33 Timers ugentlig Undervisning fornemlig i Forberedelsesklassen. Der forbeholdes 3 Maaneders Opsigelse fra begge Sider. Andragender desangaaende, skiledes til Hre Nedenes Provsti, bedes i betalte Breve indsendte til Undertegnede, Sognepræst til Nissers Præstegjeld, 6 Uger fra Dato af Nissers, 11te August 1868.

P. B. Wettergreen.

I Ekerfunds Præstegjelds Landsogn ere følgende Lærerpøster bleve ledige:

1. Kredslærerpøsten i Helvigs, Hegrestads og Netlands Kredse.

2. Do. i Søstads og Hadlands Kredse. For Helvigs og Søstads Kredse holdes Skolen i lejet Lokale, for de øvrige paa Dmgang. Skoletiden er 12 Uger for Helvigs, Hegrestads og Hadlands Kredse, for Netlands 8 og for Søstads 18 Uger. Lønnen er 1 Spd. pr. Skoleuge, Kosthold in natura, undtagen for Søstads og Helvigs Kredse, hvor Kostholdsgodtgjørelsen er 116 ø pr. Skoleuge.

Om disse Pøster kunne Andragender, ledsagede af Vidnesbyrd og skiledes til Kristiansjands Stiftsdirektion, i betalte Breve indsendes til Ekerfunds Skolekommission for Landsognet inden 4 Uger fra Dato.

Ekerfunds Sognekald, 3die August 1868.

Salvor Bagge, forrett. Sognepræst.

I Rinserviks Præstegjeld i Hardanger og Voss Provsti er 4 Skolelærerpøster ledige.

1) I Lote Kredsen, hvor Skolen holdes i fast Lokale 12 Uger om Aaret, der vil blive forøget til 18 Uger, naar Børnens Antal bliver 35 eller derover, og i Alsaker Kredsen, hvor Skolen holdes som Dmgangsskole, indtil Skolehus næste Aar bliver opført.

2) I Kvalvit- og Lusjand-Kredse, hvor Skolen holdes som Dmgangsskole i 20 Uger.

3) I Tjøstads-, Wigene- og Djøgne-Kredse, hvor Skolen holdes som Dmgangsskole i 28 Uger og

4) i Maage- og Digernes-Kredse, hvor Skolen holdes som Dmgangsskole i 24 Uger.

I Lote Kredsen er Kostholdsgodtgjørelsen 1 Spd. for Ugen; i de øvrige Kredse erholdes Kost og Herberge in natura. Skolelønnen er i samtlige Kredse 1 Spd. 24 ø for Ugen.

Andragender om disse Pøster, ledsagede af fornødne Attester og skiledes til Bergens Stiftsdirektion, indsendes i betalte Breve til Sognepræsten i Rinservik inden 6 Uger.

Ullensvangs Præstegaard 12te August 1868.

I Flettefjords Præstegjeld, Ræs-Sogn, er Lærerpøst ledig i Fjeldsaa- Midfjeldsaa- og Anabels-Kredse med ialt 30 Ugers aarlig Undervisning. Lønnen er 1 Spd. pr. Skoleuge, Kosthold in natura, og Skolen holdes endnu tilbids paa Dmgang. Ansøgninger om Pøsten med fornødne Vilage for Lærerdygthighed og godt moralsk Forhold bedes indsendte til Ræs-Sogns Skolekommission pr. Flettefjord inden 4 Uger.

En Underlærerpøst ved den lavere Almueskole i Ekerfund og den med samme forenede Organistpøst er atter formeldt Forslyttelse bleve ledig. For Lærerpøsten er Lønnen 120 Spdlr. og for Organistpøsten 30 Spdlr. aarlig. Som Organist har Læreren Anledning til en ubetydelig Ekstraforænkelse. Andragender om disse Pøster, for hvilke gjensidig Opsigelsesfrist af 3 Maaneder forbeholdes, kunne skiledes til Dalernes Provsti og ledsagede af Vidnesbyrd, i betalte Breve indsendes til Ekerfunds Skolekommission inden 20de September forstkommende.

Ekerfunds Sognekald, 17de August 1868.

Salvor Bagge, forrett. Sognepræst.

NB. Tiltrædende Abonnenter kan faa de Nummer af forrige Kvartal, hvori Begyndelsen af „Andvig og Anne Marie“ staar, gratis.